

Hà Nội, TP HCM có thể chỉ giữ 70-80% số thu tiền sử dụng, thuê đất

Chiều 14/5, Chính phủ trình Quốc hội dự thảo Luật Ngân sách Nhà nước (sửa đổi). Ở lần trình này, Chính phủ đề xuất điều chỉnh nguyên tắc phân chia và tỷ lệ phần trăm giữa ngân sách trung ương và địa phương. Tỷ lệ phân chia này được xác định nhằm bảo đảm nguồn thu cho địa phương thực hiện các nhiệm vụ được giao. Ngoài các khoản được giữ 100% như hiện hành, ngân sách trung ương có thể hưởng toàn bộ số thu từ thuế thu nhập doanh nghiệp bổ sung chống xói mòn cơ sở thuế toàn cầu, nhà cung cấp nước ngoài và cấp quyền tần số vô tuyến điện. Tuy nhiên, ngân sách trung ương sẽ không giữ 100% số thu thuế giá trị gia tăng (VAT), bảo vệ môi trường từ hàng nhập khẩu như hiện hành. Các khoản này sẽ được phân chia một phần về ngân sách địa phương. Tương tự với các địa phương, như Hà Nội, TP HCM, Hải Phòng, Đà Nẵng... thay vì được giữ toàn bộ khoản thu từ tiền sử dụng, thuê đất như hiện nay, sắp tới có thể chỉ giữ lại 70-80% (trừ khoản thu từ sử dụng đất gắn với tài sản của cơ quan, đơn vị do Trung ương quản lý). Số còn lại 20-30% được nộp vào ngân sách trung ương. Cụ thể, dự thảo luật đưa ra hai phương án phân chia giữa ngân sách trung ương và địa phương. Phương án 1 : Việc phân chia cho từng địa phương dựa trên nguyên tắc, tiêu chí do Ủy ban Thường vụ Quốc hội quyết định. Trường hợp biến động lớn về thu - chi ngân sách, Chính phủ sẽ xây dựng lại phương án, trình Quốc hội xem xét, quyết định. Loại thuế Địa phương Tỷ lệ phân chia ngân sách (%) Trung ương Địa phương Số thu từ thuế thu nhập doanh nghiệp (trừ khoản từ thuế tài nguyên, chống xói mòn cơ sở thuế tối thiểu toàn cầu) và thu nhập cá nhân Hà Nội, TP HCM 70 30 Hải Phòng, Đà Nẵng, Quảng Ninh 25 75 Các tỉnh, thành khác 20 80 Thuế tiêu thụ đặc biệt (trừ khoản hoàn thuế này và thu từ hàng nhập khẩu) Hà Nội, TP HCM 80 20 Hải Phòng, Đà Nẵng, Quảng Ninh và Đồng Nai 60 40 Các tỉnh, thành khác 50 50 Thuế bảo vệ môi trường Tất cả địa phương 80 20 Thuế giá trị gia tăng (không gồm số hoàn theo luật) Tất cả địa phương 70 30 Tiền sử dụng, thuê đất (trừ khoản thu từ sử dụng đất gắn với tài sản của cơ quan, đơn vị do Trung ương quản lý) Địa phương

không nhận bổ sung cân đối ngân sách 30 70 Địa phương nhận bổ sung cân đối ngân sách 20 80 Tiền cấp quyền khai thác khoáng sản, tài nguyên nước Tất cả địa phương 70 30 Phương án 2: Chính phủ xây dựng phương án tỷ lệ phân chia cụ thể giữa trung ương và địa phương với khoản thu từ các loại thuế, gồm thu nhập doanh nghiệp, thu nhập cá nhân, tiêu thụ đặc biệt, bảo vệ môi trường và thu cấp quyền khai thác khoáng sản, tài nguyên nước. Phương án này cần được trình Quốc hội quyết định. Riêng số thu từ thuế VAT (không gồm số hoàn theo Luật Thuế giá trị gia tăng), trung ương hưởng 70%, địa phương 30%. Việc phân chia từng địa phương do Ủy ban Thường vụ Quốc hội quyết định. Tiền sử dụng, thuê đất (trừ khoản thu từ sử dụng đất gắn với tài sản do các cơ quan, đơn vị thuộc trung ương quản lý), ngân sách trung ương hưởng 30%, địa phương 70% với các tỉnh, thành không nhận bổ sung cân đối ngân sách. Tỷ lệ phân chia này là 20% và 80% với nơi nhận bổ sung cân đối ngân sách. Trường hợp biến động lớn về thu, chi ngân sách, Chính phủ sẽ xây dựng lại phương án và trình Quốc hội xem xét, quyết định. Ông Phan Văn Mãi - Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế và Tài chính - cho biết cơ quan thẩm tra nhất trí việc thay đổi phương thức phân chia nguồn thu giữa ngân sách trung ương và địa phương. Đa số ý kiến tại Ủy ban này chọn phương án 2, tức là chỉ quy định nguyên tắc các nguồn thu phân chia tại dự thảo luật. Chính phủ sẽ xây dựng phương án tỷ lệ phân chia cụ thể và trình Quốc hội quyết định. Việc này để đảm bảo linh hoạt trong điều chỉnh tỷ lệ phân chia trong trường hợp có biến động hoặc chênh lệch lớn về số thu, chi ngân sách Nhà nước giữa các địa phương, mà không phải trình Quốc hội sửa luật. HĐND cấp tỉnh được giao quyết định việc phân cấp nguồn thu giữa các cấp chính quyền địa phương, đặc biệt trong bối cảnh việc sáp nhập các xã, cần có thời gian để làm rõ quy mô, cơ cấu tổ chức bộ máy chính quyền để bố trí ngân sách và phân cấp nhiệm vụ, thẩm quyền. Dự kiến Quốc hội thảo luận tại tổ dự thảo luật này vào 15/5, hội trường vào 26/5 và biểu quyết thông qua ngày 25/6. Anh Minh